

ÅRSRAPPORT 2023

TVERGÅ

Ressurssenteret for egenorganisert
idrett og fysisk aktivitet

FLÈRE AKTIVE MER MORO

INNHOLD

1. Innledning	2	4. Veiledning og inspirasjon	16
1.1 Om Tverga	3	4.1 Rådgivning til kommuner og frivillige	19
1.2 Forord	4	4.2 Nettsider og digitale veiledere	24
		4.3 Formidling og arrangementer	25
2. Tverga i tall 2023	6		
		5. Nettverk og samarbeid	29
3. Kunnskap og kompetanse	8	5.1 Politisk arbeid	30
3.1 Samarbeid med forsknings- og utdanningsinstitusjoner	9	5.2 Sentrale samarbeidspartnere	31
3.2 Prosjekter	13	6. Styring og organisasjonsarbeid	34
		6.1 Administrasjonen	34
		6.2 Styret	37
		6.3 Økonomi	37

1.1 OM TVERGA

Tverga er ressurscenteret for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Norge. Tverga ble etablert som en frivillig organisasjon i februar 2018 av Ungdom og Fritid og Oslo Skateboardforening på oppdrag fra Kulturdepartementet. Gjennom kunnskap, inspirasjon, nettverk, rådgivning og verktøy, skal Tverga styrke kommuner og frivillige i utviklingen av bærekraftige møteplasser for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet - slik at det blir flere aktive og mer moro! Se mer informasjon på www.tverga.no.

MÅLBILDE 2025

Tvergass styringspyramide

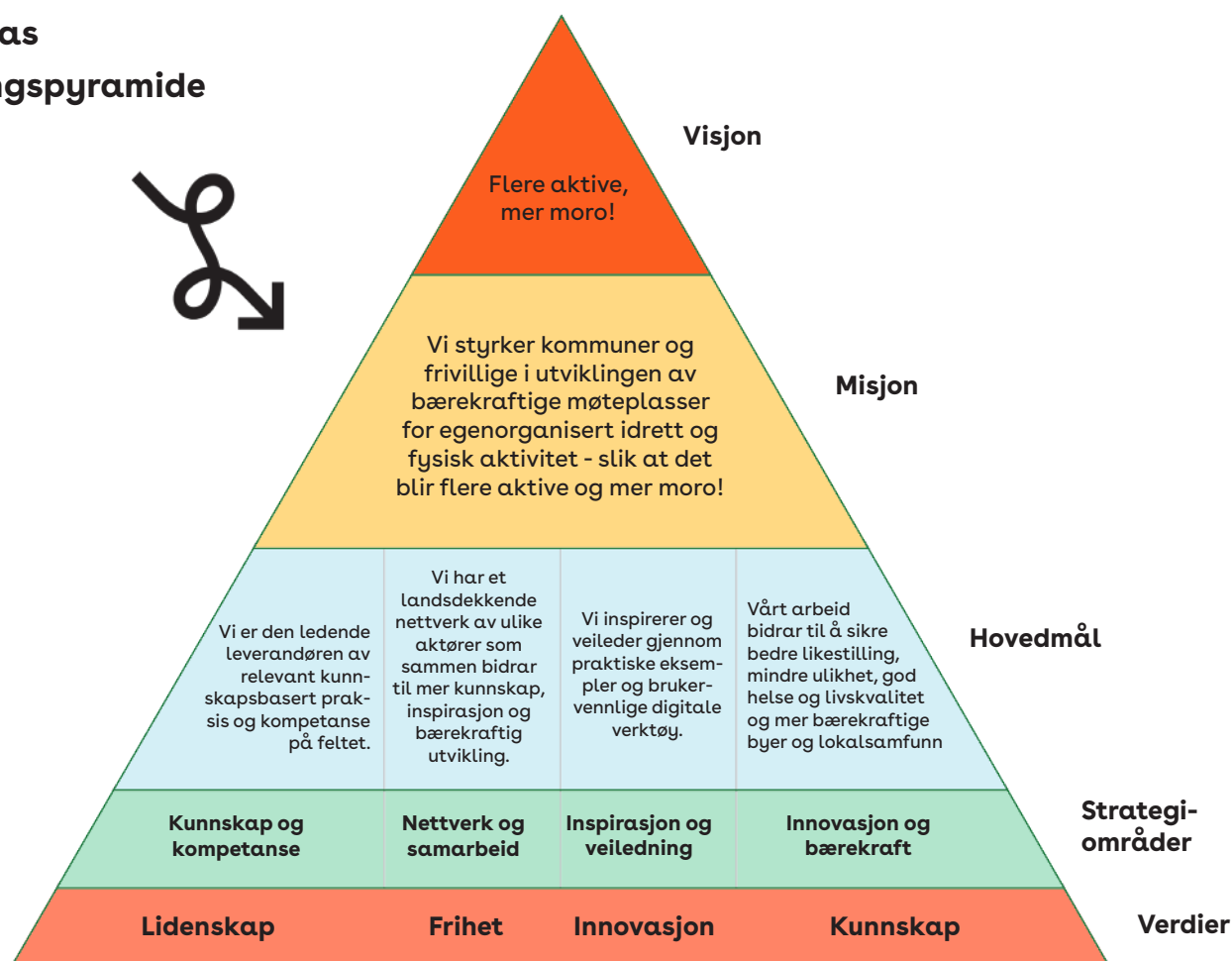

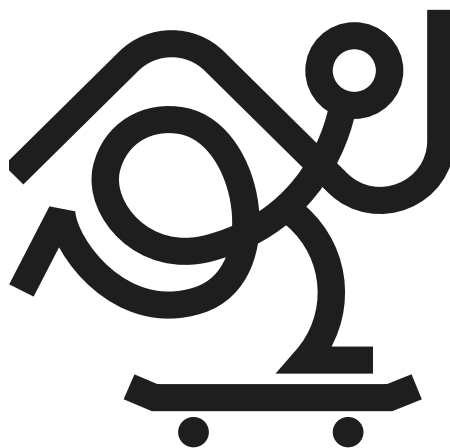
Fig 1 Styringspyramiden

1.2 FORORD

Glede og frihet, mestring og motivasjon, vennskap og inkludering, identitet og kreativitet; dette er noen av fordelene ved å drive med egenorganiserte livsstilsidretter. Det å delta i egenorganisert idrett og fysisk aktivitet er en sentral del av barn og unges oppvekst og fritid. Det kan være å spille ball på løkka, klatre i parkourparken, spille frisbeegolf i skogen, eller å skate i en skatehall.

Ved å tilrettelegge for at barn, unge og voksne kan drive egenorganisert idrett og fysisk aktivitet, bidrar vi til å senke terskelen og barrieren for deltakelse i idrettsaktivitet. Det å drive med egenorganisert aktivitet krever ikke medlemskap eller kontingent; det er noe du kan gjøre sammen med hvem du vil, og når du vil. Men for å drive med egenorganisert aktivitet krever det en viss tilrettelegging, enten i form av anlegg, en utstyrsbod, rollemodeller eller et aktivetsmiljø. Denne tilretteleggingen skjer i stor grad gjennom den frivillige dugnadskulturen i Norge, og gjennom kommunenes arbeid for å sikre at alle barn og unge har et attraktivt fritidstilbud i sin kommune.

Å tilrettelegge for egenorganisert aktivitet krever kunnskap og kompetanse om aktivitet, deltakelse, medvirkning, anleggsprosesser og finansiering. Tvergas formål er å veilede og støtte kommuner og frivillige i disse prosessene. Dette gjør vi gjennom deling av kunnskap og kompetanse, verktøy, inspirasjon og veiledning.

I 2023 har Tverga utvidet kjennskapen til våre tjenester gjennom målrettet kommunikasjon og markedsføring, vi har veiledet nærmere 100 prosjekter, utvidet og forbedret verktøy og innhold på våre hjemmesider, innhentet ny kunnskap om egenorganisert aktivitet, utviklet første del av en kursmodell for kommuner, videreført prosjektsamarbeid i En morsom omvei og forskningsprosjektet Samskaping av aktive møteplasser, samt sett en stor interesse for våre arrangement.

Tverga har i 2023 utvidet administrasjonen med en ny stilling og består nå av åtte heltidsansatte.

**Lisa Mari Watson,
daglig leder i Tverga**

2. TVERGA I TALL 2023

I 2023 veiledet vi nærmere 100 nye prosjekter for kommuner og frivillige, lanserte en ny digital skolegårdsveileder og gjennomført tre arrangementer med over 800 deltakere. Vi holdt over 30 foredrag i inn- og utland for over 1250 personer, og vi nådde 64 % flere personer med våre foredrag sammenliknet med 2022.

Et av våre viktigste kommunikasjonsmål for 2023 har vært å øke kjennskapen til Tverga i fire utvalgte fylker: Nordland, Troms og Finnmark, Agder og Møre og Romsdal*. Dette har vi lyktes med gjennom rådgivning, foredrag, arrangementer og formidling av kunnskap og inspirasjon i våre digitale kanaler. I 2023 økte antall besøk til tverga.no fra de utvalgte fylkene med 664 %. Vi så samtidig en økning i antall personer vi nådde ut til i sosiale medier, mens det var en nedgang i antall ganger Tverga ble nevnt i media og offentlige dokumenter. Se tabell 1 for mer informasjon.

*Les mer om prioriteringen av utvalgte fylker i kapittel 4 "Veiledning og inspirasjon".

Tabell 1: Nøkkeltall fra 2023

Resultatindikatorer (antall)	2022	2023	Endring
Rådgivning av nye prosjekter (kommuner, frivillige og idrettslag)	90	98	+8
Antall foredrag og forelesninger	25	31	+6
Antall deltakere på eksterne foredrag og konferanser der Tverga holdt innlegg	800	1254	+64
Deltakere på egne arrangementer (digitalt og fysisk)	3196**	831	-2365
Lanserte digitale verktøy på Tverga.no	1	1	-
Besøk på Tverga.no - totalt	29 514	66 131	+124%
Besøk på Tverga.no - fra prioriterte fylker	2 408	18 413	+664%
Sidevisninger på Tverga.no - totalt	99 419	154 407	+55%
Sidevisninger på Tverga.no - fra prioriterte fylker	6 549	31 237	+377%
"Tverga" nevnt i offentlige dokumenter og media	590	452	-138
Rekkevidde i sosiale medier	329 083	362 782	+33 699

** I 2022 arrangerte vi TvergaKonferanse i åtte fylker i Norge samt tre andre arrangementer.

3. KUNNSKAP OG KOMPETANSE

Som nasjonalt ressurscenter er en av Tvergas kjerneoppgaver å samle, systematisere og dele kunnskap fra vårt fagfelt. Tvergas kunnskapsarbeid er forankret i en kunnskapsbasert praksis. Dette betyr at vi vektlegger innhenting og systematisering av både forskningsbasert, erfaringsbasert og medvirkningsbasert kunnskap og kompetanse.

Dette gjør vi på følgende måte:

- Samarbeid med relevante forskningsinstitusjoner og studenter
- Tvergas egne prosjekter samt eksterne samarbeidsprosjekter
- Dialog med våre hovedmålgrupper

I delkapitlene under er de viktigste tiltakene i Tvergas kunnskapsarbeid i 2023 kort beskrevet. Formidlingsarbeidet er beskrevet i kapittel 3 og 4.

3. 1 SAMARBEID MED FØRSKNINGS- OG UTDANNINGSINSTITUSJONER

Tvergas samarbeid med forsknings- og utdanningsinstitusjoner er oppsummert i tabell 2. Etter tabellen beskrives samarbeidsprosjektene kort.

Tabell 2. Oversikt over samarbeid med forsknings- og utdanningsinstitusjoner i 2023.

Institusjon	Prosjekt / samarbeid	Leveranse	Lenke
USN	Mulighetsstudie for etablering av innendørs flerbruksanlegg for egenorganisert aktivitet	Rapport skrevet av Nils Asle Bergsgard, Una Flaata og Tommy Langseth. Levert desember 2023	
NMBU	Forskningsprosjektet Samskaping av aktive møteplasser	4 masteroppgaver levert juni 2023. To doktorgradsstipendiater jobber med sine avhandlinger	
NTNU	Mastergradsemnet Ekspert i Team	Studentoppgave levert april 2023	
NIH	Litteraturgjennomgang av livsstilsidretter og deres påvirkning på barn og unge	Artikkel publisert i tidsskriftet Social Sciences i mai 2023	
NMBU	Evalueringsrapport av Fredrikstad Aktivitetsråd 2019-2022	Rapporten var under arbeid i 2023. Leveres februar 2024	

Mulighetsstudie for etablering av innendørs flerbruksanlegg for egenorganisert aktivitet v/Universitetet i Sør-Øst Norge (USN)

På bakgrunn av et økende behov for helårstilbud for egenorganisert fysisk aktivitet, initierte Tverga i 2023 en utredning av utfordringer og muligheter for etablering av innendørs flerbruksanlegg for egenorganisert fysisk aktivitet i Norge. Universitetet i Sørøst-Norge, ved Institutt for friluftsliv, idrett og kroppsøving, ble tildelt oppdraget.

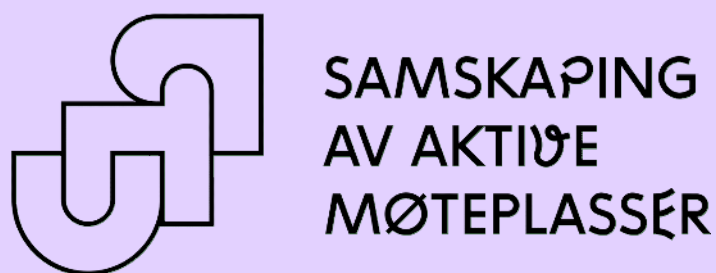
Oppdraget hadde to hovedformål:

- Beskrive utfordringer ved, og muligheter og behov for, etablering av innendørs flerbruksanlegg for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Norge.
- Gi anbefalinger for etablering av innendørs flerbruksanlegg for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Norge.

Mulighetsstudien ble ferdigstilt og overlevert Tverga i desember 2023. Lanseringsseminar ble planlagt vinteren 2024.

Mulighetsstudie for etablering av innendørs flerbruksanlegg for egenorganisert aktivitet

Forskningsprosjektet Samskaping av aktive møteplasser v/ Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) med flere

Forskningsprosjektet Samskaping av aktive møteplasser (SAM) har som mål å frembringe ny kunnskap om betydningen av møteplasser for fysisk aktivitet i Norge. Prosjektet er fireårig (2021 -2025) og følger de seks kommunene som deltar i En morsom omvei. Prosjektet finansieres av Norges forskningsråd og gjennomføres i samarbeid med NMBU, Syddansk Universitet, Folkehelseinstituttet, Asplan Viak og Tverga.

Prosjektet består av fire arbeidspakker; Prosessene, Plassene og Nærmiljø og folkehelse. Tverga er ansvarlig for kommunikasjon (arbeidspakke 4), som omhandler formidling av forskningsprosjektet og forskningsresultatene.

[Se nettsiden til SAM-prosjektet her.](#)

Se tabellen 2 for leveranser knyttet til kunnskapsarbeidet i 2023, og kapittel 3.3 for prosjektstatus i SAM-prosjektet.

Fra frokostseminaret "Samskaping, er det egentlig mulig?" på DOGA i november 2023

Litteraturgjennomgang v/Norges idrettshøgskole (NIH)

I 2020 fikk Norges idrettshøgskole i oppdrag av Tverga å gjennomgå forskningslitteratur på temaet livsstilsidretter og effektene disse har på unges liv. I mai 2023 ble [forskningsartikkelen publisert](#) i tidsskriftet Social Sciences. Resultatene viser at livsstilsidretter ikke bare skaper glede og mestringsfølelse - det styrker også barn og unges identitet og sosiale relasjoner.

Ekspert i Team v/Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)

Ekspert i Team (EiT) er et mastergradsemne ved NTNU der studentene utvikler tverrfaglig samarbeidskompetanse. Emnet er obligatorisk for alle studenter på master- og profesjonsnivå ved NTNU. I samarbeid med Tverga velger en gruppe studenter hvert år en problemstilling som omhandler egenorganisert idrett og fysisk aktivitet innen temaet innovative idrettsanlegg. I 2023 valgte studentene problemstillingen "Hvordan kan Trondheim kommune oppfylle behovene for et aktivitetshus, med fokus på bærekraft og brukerinvolvering?". Målet for oppgaven var å bedre beslutningsgrunnlaget for Trondheim kommune, samt å bidra med kunnskap til andre kommuner som ønsker å etablere aktivitetshus. Studentene fikk ukentlig veiledning fra Tverga i perioden januar- april, og leverte oppgaven i april 2023.

Evalueringsarbeid av Fredrikstad aktivitetsråd v/ NMBU

Norges første Aktivitetsråd ble etablert i Fredrikstad i 2019 som et pilotprosjekt i samarbeid mellom Tverga, Norsk friluftsliv og Fredrikstad kommune. Hovedformålet med Aktivitetsrådet var å bidra til et mangfoldig aktivitetstilbud og en mer aktiv befolkning i Fredrikstad. Tverga og Norsk Friluftsliv initierte i 2023 en evaluering av Aktivitetsrådet i perioden 2019 -2022. Institutt for landskapsarkitektur ved NMBU fikk oppdraget. Rapporten inneholder en sammenstilling av resultatene og erfaringene fra Fredrikstad, samt en oversikt over Fredrikstad aktivitetsråds måloppnåelse basert på dokumentstudier, intervjuer og spørreundersøkelser.

Evalueringsarbeidet pågikk i 2023, og ferdigstilles i februar 2024.

Forelesninger og studentsamarbeid

Tverga bidro i 2023 med forelesninger og andre leveranser for studenter ved flere utdanningsinstitusjoner.

For NMBU har vi forelest i to ulike kursemner ved Institutt for landskapsarkitektur. Vi har hatt to timers forelesning for landskapsarkitekter på emnet "LAA 341 - Bylandskapet som sosial arena" og fire timer forelesning for landskapsingeniører i kursemnet "LAA231 - bærekraftig grøntanleggsforvaltning".

Vi har også holdt forelesning med anleggsbefaring for studenter i folkehelsevitenskap ved Høyskolen Kristiania. I tillegg har vi bidratt med innlegg og stand på Norges Idrettshøyskole sitt "Innovasjonsheng-arrangement". Der hadde vi fokus på designdrevet innovasjon og delte erfaringer og inspirasjon fra vårt innovasjonsprosjekt En morsom omvei.

Høsten 2023 gjennomførte en masterstudent i Health Science ved Syddansk Universitet (SDU) en åtte ukers praksisperiode i Tverga. Hovedoppgaven var å samle inn og systematisere kunnskap til en digital eksempelsamling for skolegårder fra inn- og utland.

3.2 PROSJEKTER

I prosjektene våre får vi testet og evaluert nye måter å jobbe på, både gjennom metode- og prosessutvikling og i form av konkrete prosjektresultater. I tillegg til å være et viktig bidrag til ny kunnskap og kompetanseutvikling, bidrar prosjektene til inspirasjon gjennom deling av gode eksempler, og til samarbeid med relevante organisasjoner og forskningsinstitusjoner. Innovasjon og bærekraft er overordnede verdier i alle Tvergas prosjekter.

I 2023 jobbet vi med fem større prosjekter som alle bidrar til mer kunnskap om tilrettelegging for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Norge.

En morsom omvei (EMO)

En morsom omvei er et tverrfaglig innovasjonsprosjekt som har pågått siden 2021. Prosjektet finansieres av Sparebankstiftelsen DNB og Tverga stiller med noe egenfinansiering. Formålet med prosjektet er å skape innovative nærmiljøanlegg som fremmer bevegelse på nye, morsomme og overraskende måter. Kommunene som deltar er Vinje, Larvik, Nordre Follo, Vestby, Trysil og Gjøvik.

I samarbeid med rådgivere i Asplan Viak, forskere ved NMBU, fylkeskommuner og kommuner som deltar, har EMO-prosjektet fokusert på å jobbe prosess- og kunnskapsbasert; fra tidligfase og frem til anleggene er bygget. Mye grunnet pandemi, prisvekst og svakere kommuneøkonomi har prosessen tatt lengre tid enn først planlagt.

I 2023 har kommunene jobbet med realisering av sine aktivitetsprosjekter. Noen er godt i gang med byggeprosessen, og det nærmer seg ferdigstilling og åpning for flere prosjekter våren 2024. Høsten 2023 arrangerte vi en fysisk todagers samling for de seks kommunene. Hovedtema var evaluering av prosessene og prosjektene i perioden 2021-2023. Vi åpnet også opp for en ny tildeling til aktivitetsfremmende tiltak i anleggene når de er ferdigstilt. Fire av fem kommunene søkte, og vi tildelte 1,7 mill. fordelt på disse fire kommunene.

"Det blir jo at en ikke hopper for fort til løsningen da. At en klarer å holde igjen, og da ta steg for steg. Først litt medvirkning, skissere ut noen prinsipper, konsept, følelse vi skal fokusere på. Også ta det videre tilbake med ny medvirkning og kanskje skissere noen forskjellige løsninger litt mer visuelt, og enda mer medvirkning."

-Sitat fra kvalitativt intervju med deltaker i en av En morsom omvei kommunene (arbeidspakke 1)

Samskaping av aktive møteplasser (SAM)

Forskningsprosjektet er beskrevet i kap. 3.1 (side 10). Se tabell 3 - Tvergas prosjekter i 2023 for prosjektstatus.

Nasjonalt pilotprosjekt skolegård (SKO)

Pilotprosjektet bygger på erfaringer fra En morsom omvei og Nyskapande aktivitetsanlegg i Vestland fylkeskommune. Målet med prosjektet er å utvikle forbildeprosjekter på uteområder i skolen. Kunnskapen, erfaringene og de praktiske eksemplene fra pilotene skal formidles til kommuner over hele landet. Pilotprosjektet er under planlegging, men mangler så langt finansiering. Tverga hadde i 2023 en pågående dialog med Gjensidigestiftelsen, og sendte søknad til Sparebankstiftelsen DNB i desember 2023. Svar påregnes i april 2024.

Nyskapande aktivitetsanlegg

Tverga sitter i styringsgruppen i Vestland fylkeskommunes prosjekt Nyskapande aktivitetsanlegg. Prosjektet er et samarbeid mellom Vestland fylkeskommune, Tverga, KS, Vestland idrettskrets og Lokale og anlægsfonden. Målet er å realisere innovative, behovsriktige forbildeanlegg som kan inspirere til utviklingen av flere aktivitetsanlegg for idrett, kultur og fritid lokalt, regionalt og nasjonalt.

Vi har bidratt med erfaringer og kompetanse rundt prosesser og innovative anlegg, og har bidrar med å dele informasjon og erfaringer fra prosjektet i Tvergas kanaler. I 2023 ble samarbeidsavtalen med Vestland fylkeskommune forlenget til 2025.

Kursmodul i Agder

Tverga jobbet i 2023 med planlegging av en kurs-pilot for kommuneansatte i Agder. Agder er valgt som pilot på bakgrunn av at regionen er et av våre prioriterte fylker, og etter positiv dialog med fylkesansatte i avdelinger for plan, folkehelse og idrett.

Kurset omhandler utvikling av gode møteplasser for egenorganisert fysisk aktivitet. Målet er å treffe et behov på tvers av ulike sektorer i kommunen, og særlig innen idrett, plan og folkehelse.

Deltakerne vil få kunnskap om og opplæring i tre hovedtemaer:

- Hva kjennetegner en god møteplass?
- Hvordan finne riktig sted, målgruppe og konsept?
- Hvordan få med innbyggerne i prosessen?

Kurset tilbyr kunnskap og kompetanse gjennom tre ulike kursdeler:

1. Tilgang til digitalt kurs og videomateriell
2. Deltakelse på fysisk samling i Kristiansand
3. Uttesting av metoder og verktøy på lokale caser, gjennom digital veiledning

Kurset utvikles i samarbeid med Våre Steder, Agder fylkeskommune og Fremsam (Tidl. Sunne kommuner), og kurset gjennomføres i perioden april-juni 2024.

Tabell 3. Tvergas prosjekter i 2023

Prosjekt	Milepæler	Status	Ferdig	Samarbeidsaktører	Lenke
EMO	• Prosjektsamling i Oslo • Ny søknadsrunde på aktivitetsfremmende tiltak, inkludert saksbehandling og tildeling • Produksjon av film og foto fra Vinje og Nordre Follo • Formidlet prosessen og erfaringer fra EMO-prosjektene på frokostseminaret "Samskaping - er det egentlig mulig?"	Pågående	2025	• Nordre Follo, Vinje, Larvik, Trysil og Gjøvik kommune • Asplan Viak • Våre steder • Viken, Innlandet og Vestfold og Telemark fylke • Sparebankstiftelsen DNB	
SAM	• Innholdsproduksjon: 14 nettsaker, 15 Facebook-saker, to nyhetsbrev og tre filmer • Befaring og testing av verktøy for aktivitetsmonitorering i Vinje kommune • Frokostseminar 02.11.23: "Samskaping - er det egentlig mulig?"	Pågående	2025	• NMBU • Folkehelseinstituttet • Asplan Viak • Syddansk Universitet • De seks EMO-kommunene	
SKO	• Behovsfase med dialog og erfaringsinnhenting fra en rekke aktører (kommuner, konsulenter, fylkerkommuner, direktorater m.fl). • Prosjektsøknad sendt Sparebankstiftelsen DNB i desember 2023 • Dialog med Gjensidigestiftelsen om samarbeid og finansiering	Under planlegging	Ikke avklart	• Sparebankstiftelsen DNB • Gjensidigestiftelsen • Norske Landskapsarkitekters forening (NLA) • Norsk friluftsliv	
Kurspilot i Agder	• Samarbeidsavtale med Agder fylkeskommune og Sunne kommuner • Planlegging av kursformat og faginnhold med samarbeidspartnerne	Under planlegging	2024	• Agder fylkeskommune • Fremsam (Tidligere Sunne kommuner) • Våre steder	

4. VEILEDNING OG INSPIRASJON

I arbeidet med å dele kunnskap, kompetanse og inspirasjon til våre målgrupper over hele landet, jobber Tverga med tre hovedtiltak:

- Gjennomføre en-til-en-rådgivning med våre hovedmålgrupper, kommuner og frivillige, inkludert idrettslag (delkapittel 4.1)
- Formidling på tverga.no og andre digitale kanaler, inkludert sosiale medier og nyhetsbrev (delkapittel 4.2)
- Foredrag og arrangementer (delkapittel 4.3)

Som et nasjonalt ressurscenter er Tverga fortsatt en liten organisasjon med begrenset kapasitet til å levere en-til-en-rådgivning til interessenter over hele landet. For å sikre at vi har kapasitet til å utføre våre viktigste kjerneoppgaver og samtidig nå flest mulig i våre målgrupper, har vi gjort to prioriteringer:

- Prioritert rådgivning fra fire utvalgte fylker: Agder, Troms og Finnmark, Møre og Romsdal og Nordland. Dette er regionene hvor Tverga er minst kjent, og som vi har mottatt færrest henvendelser fra. Dette betyr at forespørsler om en-til-en-rådgivning fra disse fylkene prioriteres fremfor andre regioner.
- I 2022 og 2023 har vi prioritert å styrke våre digitale tjenester i form av digitale verktøy og veiledere. Dette er verktøy som når våre målgrupper i hele Norge.

Oppsummering: En-til-en-rådgivning og digitale veileder i 2023

- Målt i antall henvendelser kontaktes vi fremdeles av flest kommuner og frivillige i Østlandsområdet, særlig fra Viken og Oslo.
- Størst økning ser vi i henvendelser fra Agder, etterfulgt av Innlandet og Rogaland og Trøndelag. Størst nedgang ser vi i Viken, etterfulgt av Vestfold og Telemark.
- Vi ser en samlet økning på 24% i forespørsler fra frivillige, inkludert medlemmer fra Norges idrettsforbund. For kommuner er det en liten nedgang på 4% fra 2022 til 2023.
- Aktivitetspark og skolegård er de to anleggskategoriene vi får mest forespørsler om.
- Utover generell anleggs- og prosessveiledning, er det finansiering og medvirkning de fleste trenger hjelp til.
- Av digitale veiledere på tverga.no er prosessveilederen den mest besøkte.
- Høsten 2023 ble en ny skolegårdsveileder lansert.

4.1 RÅDGIVNING TIL KOMMUNER OG FRIVILLIGE

Hvem og hvor mange ønsker rådgivning?

I 2023 var antall nye henvendelser fra kommuner og frivillige som ønsket en-til-en-rådgivning relativt stabilt, sammenliknet med tidligere år. Vi veiledet 46 nye kommuneprosjekter, 38 nye frivilligprosjekter og 14 nye idrettslag i 2023. Se tabell 4 for mer informasjon.

Ut over de nye prosjektene vi veiledet, opprettholdt vi også dialog med en rekke kommuner og frivillige som har pågått over flere år. Eksempler er GAME Streethouse i Arendal og Trivselsskogen i Gloppen kommune. Disse dialogene fremkommer ikke av tallgrunnlaget under.

Tabell 4. Nye forespørsler om rådgivning i perioden 2019 -2023 (antall)

	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt
Kommuner	47	91	48	46	46	284
Frivillige (egenorganiserte)	35	47	41	32	38	193
Idrettslag (NIF)	3	11	9	10	14	47
Totalt	85	149	82	90	98	524

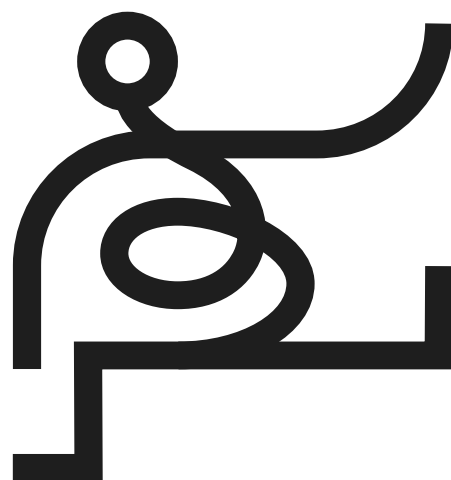
Tabellen under viser fylkesvis fordeling av rådgivning til kommuner og frivillige i perioden 2022-2023. Vi kontaktes fremdeles av flest på Østlandsområdet, men i 2023 så vi en økning i henvendelser fra Agder og Innlandet.

Tabell 5. Geografisk fordeling 2022 - 2023 - kommuner og frivillige*:

Fylke	2022	2023	Totalt
Viken	34	23	57
Oslo	16	17	33
Vestland	9	8	17
Agder*	5	12	17
Innlandet	4	10	14
Rogaland	4	8	12
Trøndelag	2	9	11
Vestfold og Telemark	6	2	8
Troms og Finnmark*	5	3	8
Nordland*	4	2	6
Møre og Romsdal*	1	4	5

*Inkludert frivillige i Norges idrettsforbund

*Prioriterte fylker

Hva gjelder rådgivningen?

Anleggstyper

Som ordskyen under viser, er det tre hovedgrupper med anlegg for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet flest kommuner og frivillige ønsket bistand til å realisere i 2023:

- Aktivitetspark/ nærmiljøanlegg
- Skolegård
- Aktivitetshus

Figur: Anleggs kategorier i en-til-en-rådgivning i 2023

Bistandsbehov

Hva ønsker kommunene og frivillige rådgivning om? I 2023 var følgende tre hovedtemaer på topp:

- Anleggsveiledning
- Medvirkning
- Finansiering

Hovedtemaene samsvarer med kommuners og frivilliges bistandsbehov i perioden 2019-2022. I tillegg tok mange kommuner kontakt fordi de ønsket Tverga som foredragsholder på arrangementer, konferanser og lignende. Les mer om dette i delkapittel 4.3.

"I spørsmål om kommunal anleggsutbygging har Tverga bidratt med sin kompetanse, kunnskap, entusiasme, og forståelse for sykkelmiljøets egenverdi. Uavhengig av politisk ansvar, har Tverga bevist seg for meg å være uvurderlig for å realisere bredden i grasrotinitiativer."

-Sitat fra Karsten Helmer Tunge, Prosjekt for sykkelanlegg i Huken, Oslo

Forbildeprosjekt: GAME Norge x GAME Streethouse Arendal

Rolf Josephsen
Initiativtaker GAME Norge

Tverga prioriterer ekstra ressurser til utvalgte forbildeprosjekter av særlig innovativ karakter, og som representerer noe nytt innen feltet egenorganisert fysisk aktivitet i Norge. Vi inngikk en samarbeidsavtale med GAME Norge i 2022, der Tverga sitter i styringsgruppa. I 2023 har vi bidratt med sparring rundt finansiering og drift, politisk arbeid og søknader.

Tverga har løftet frem GAME Norges arbeid med pilotprosjektet Streethouse Arendal som et forbildeprosjekt i vår kommunikasjon. I 2023 deltok GAME Norge på et av våre arrangementer (Arendalsuka), og bidro i filmer som var en del av Tvergas kampanje om ungt utenforskap i idrett og fysisk aktivitet.

Game Streetmekka Aalborg. Foto: Rasmus Hjortshøj/Coast Studio for JAJA Architects

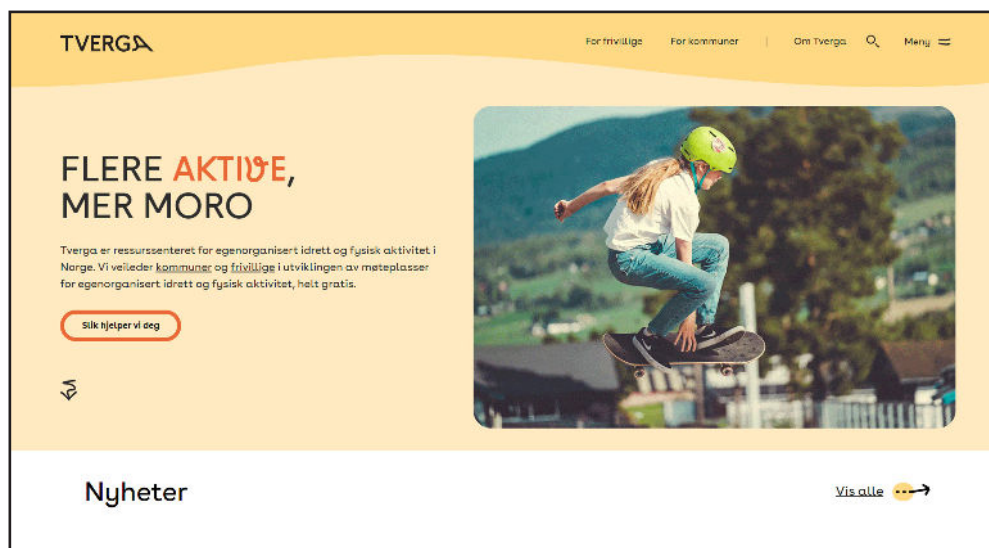
4.2 NETTSIDER OG DIGITALE VEILEDERE

Utviklingen av digitale veiledere er en viktig del av Tvergås arbeid med kunnskapsformidling. I 2023 lanserte vi en ny digital veileder som omhandler skolegårder. Målgruppen er kommuner og frivillige som ønsker å utvikle skolegården i sitt nærmiljø til en arena for aktivitet, lek og læring. Veilederen inneholder forskningsbasert kunnskap om utvikling av gode skolegårder og anbefalinger til innholdskvaliteter og den gode prosessen. [Sjekk ut veilederen her.](#)

Bruk av digitale veiledere

- Av digitale veiledere på tverga.no er det prosessveilederen som er mest besøkt, med 1146 brukere, etterfulgt av veilederen for frivillige med 683 brukere i 2023.
- Høsten 2023 ble en ny skolegårdsveileder lansert. I perioden oktober- desember besøkte 323 personer veilederen.

Som en del av formidlingsarbeidet har vi parallelt jobbet med å videreutvikle tverga.no til en enda mer brukervennlig nettside. Nytt design og ny navigasjon er lansert - hvor kunnskap, inspirasjon og veiledning til våre målgrupper skal være lett tilgjengelig, lettbeint og smart presentert.

4.3 FORMIDLING OG ARRANGEMENTER

Arrangementer og foredrag er en viktig del av Tvergås arbeid med å formidle inspirasjon og kunnskap til målgruppene våre. I 2023 arrangerte vi tre egne arrangementer. I tillegg til å være en viktig arena for formidling, er fysiske foredrag og arrangementer en viktig arena for oss til å møte og bli kjent med våre hovedmålgrupper og andre ressurser innen folkehelse, fysisk aktivitet og stedsutvikling i Norge.

Arrangementer

Vi gjennomførte tre arrangementer i 2023. Tematikken spente fra ungt utenforskap og samskaping i norske kommuner, til skolegården som arena for lek, aktivitet og læring. Formatene varierte fra fysisk arrangement, testing av en ny webinarløsning og hybrid-seminar med både fysisk deltakelse og live streaming. Arrangementene var gratis.

Fordelene med hybridseminar- og webinar-formatene var at vi nådde ut til et stort antall deltakere fra hele landet. Som nasjonalt ressurscenter er det å nå geografisk bredt ut en viktig prioritering. Evalueringene viser at:

- Vi nådde våre prioriterte målgrupper
- Vi traff med tematikk som engasjerte
- Arrangementene hadde et høyt antall påmeldte
- Arrangementene fikk gode deltakerevalueringer

Se tabell 5 for mer informasjon om arrangementene.

"Brilliant presentation at top quality, good mixture, maybe the first presentation could have been shorter. It was fun to watch. Many important learnings to take-away. Good job and congrats to anyone involved!"

-Sitat fra deltaker på skolegård-webinar, 28.sept. 2023

Tabell 6. Tvergas arrangementer i 2023

Arrangement og sted	Dato	Tema og mål	Samarbeidspartnere	Antall
"Kampen mot ungt utenforskap: Sosial ulikhet knyttet til deltakelse i idrett og fysisk aktivitet" Frokostmøte under Arendalsuka Sted: Arendal	15.08.23	Å sette ungt utenforskap på dagsorden, og vise hvordan Tverga og samarbeidspartnere bidrar til å forhindre utenforskap.	Sunne kommuner	80 (Fysisk)
«Tenk utenfor klasserommet: Transformasjon av skolegårder til dynamiske lærings-, vekst- og lekemiljøer» Livestream webinar i samarbeid med IAKS Nordic. Sted: Digitalt	29.09.23	Å formidle kunnskap og inspirasjon om skolegård og styrke samarbeidet med nordiske partnere og miljøe	IAKS Nordic	296 (digitalt)
"Samskaping - er det egentlig mulig?" Frokostseminar i regi av SAM-prosjektet. Hybridseminar med fysisk deltakelse og live streaming. Sted: Oslo + digitalt	02.11.23	Formidle kunnskap og eksempler fra forskningsprosjektet Samskaping av aktive møteplasser.	NMBU Asplan Viak Syddansk universitet	Totalt: 455 Fysisk: 70 Digitalt: 385

FOREDRAG

Tverga bidro med en rekke foredrag og workshops i inn- og utland i 2023. Totalt bidro vi på 31 eksterne arrangementer og tre nettverkssamlinger. Dette er ni flere bidrag enn i 2022. I tillegg kommer en del mindre presentasjoner for enkeltstående prosjekter og kommuner som vi har valgt å ikke inkludere i denne oversikten. I antall deltakere vi nådde med våre foredrag, så vi i 2023 en økning på 64 % sammenliknet 2022. Se tabell 7 for mer informasjon.

Forespørslene om å bidra med foredrag og innlegg kom fra kommuner, fylker, forskningsinstitusjoner, konsulenter og organisasjoner. På grunn av kapasitet har vi måttet takke nei til flere forespørslers. I 2023 prioriterte vi bidrag på konferanser og samlinger for hovedmålgruppene våre (kommuner, fylkeskommuner og frivillige), og samlinger av en viss størrelse - som fylkes- og regionssamlinger for flere kommuner.

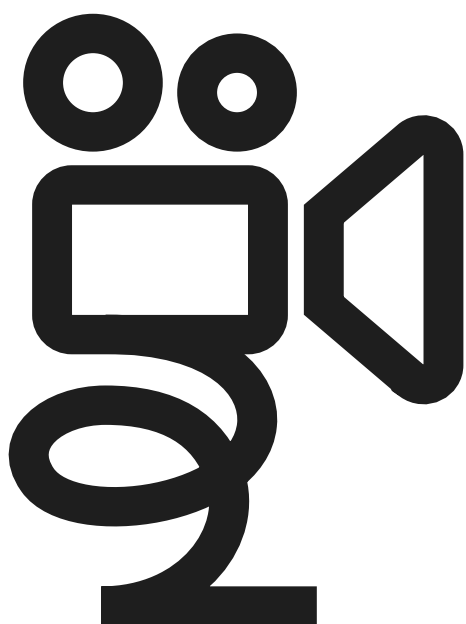
Vi bidro blant annet på landskonferansene til Ungdom og fritid og Bad, Park og Idrett, og holdt innlegg under Träffpunkt idrott-konferansen i Göteborg. Tverga bidro med kunnskap og inspirasjon for storbynettverket i Norge, og møtte sørlandskommunene på fylkessamlingen i Agder. Vi var del av den lokale folkehelsesekonferansen for kommuner og frivillige i Numedalsregionen, og fasiliterte workshop for frivilligheten i Stjørdal.

Vegard holder presentasjon på storkommunenettverk for idrett i Asker, mai 2023

Tabell 7. Tvergas foredrag og nettverkssamlinger i 2023

Type formidling	Antall i 2023	Ant. deltakere i 2023
Foredrag	16	799
Forelesninger (høgskoler og universitet)	4	95
Bidrag på konferanser	7	
Workshop og innlegg	4	165
Prosjekt- og nettverkssamlinger med eksterne samarbeidspartnere	3	40
Totalt	34	
Antall deltakere på eksterne foredrag og konferanser der Tverga holdt innlegg		1254

Samarbeidspartnere i En morsom omvei fra Asplan Viak sammen med Vegard og Ragnhild fra Tverga

5. NETTVERK OG SAMARBEID

Samarbeid og nettverk på sentralt og lokalt nivå er svært viktig for Tvergas arbeid. Gjennom gode samarbeid med relevante aktører har vi mulighet til å involvere oss i flere prosjekter enn vi ellers hadde hatt kapasitet til, og løsere samarbeid og nettverk bidrar til spredning av kunnskap og kompetanse til kommuner og frivillige over hele landet. Tvergas rolle er å være en kobler mellom ulike sektorer, bransjer og fag. Nasjonalt nettverk for bedre uteområder i skoler og barnehager er et eksempel på dette. Her kobler vi sammen leverandører, kommuner, fylkeskommuner og nasjonale organisasjoner som deler et felles engasjement for barn og unges uteområder.

Tverga prioriterer også politisk påvirkningsarbeid høyt. Dette gjør vi gjennom dialog med politiske partier, direktorater og departementer.

5.1 POLITISK ARBEID

Det er avgjørende at det politiske miljøet har innsikt i og kunnskap om betydningen av å legge til rette for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet. Som et nasjonalt ressurscenter har Tverga opparbeidet verdifull kunnskap som politikere bør kunne dra nytte av, både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Tverga ønsker å være en konstruktiv stemme i samfunnsdebatten og å påvirke politiske beslutningstakere mot mer bærekraftige og inkluderende samfunnsløsninger.

I 2023 var det en viktig prioritering å etablere dialog med ny politisk ledelse i Kultur- og likestillingsdepartementet. Oppfølging av regjeringens gjennomgang av spillemiddelordningen har også hatt høy prioritet.

Vi ser også et stort uutnyttet potensial i skolenes uteområder når det gjelder å inspirere til økt fysisk aktivitet. Disse områdene fungerer som viktige arenaer for egenorganisert aktivitet også på fritiden. Vi har forsøkt å etablere dialog med Kunnskapsdepartementet, og helst også Helse- og omsorgsdepartementet, ut fra betydningen disse områdene har for folkehelsen og for å redusere sosiale forskjeller knyttet til deltakelse i fysisk aktivitet. Vi lyktes ikke lyktes med å oppnå en tverrsektoriell dialog i 2023, og vil ha fokus på dette i det videre politiske arbeidet.

For å skape politisk oppmerksomhet rundt saker vi anser som viktige, deltar vi aktivt i den offentlige debatten og bidrar med innspill til relevante politiske prosesser.

Dette var de viktigste sakene for Tverga i 2023:

- Høringssvar og deltakelse på muntlig høring av ny Folkehelsemelding på Stortinget
- Oppfølging av regjeringens gjennomgang i av spillemiddelordningen
Innspill til Stortingsmelding. om 5.-10.trinn i grunnskolen
- Arendalsuka: Arrangere møte med politisk deltakelse der vi satte fokus på ungt utenforskap
- Innspill til Handlingsplan for deltakelse i fritidsaktiviteter

5.2 SENTRALE SAMARBEIDSPARTNERE

Tverga har utstrakt samarbeid og dialog med aktører innenfor ulike sektorer og bransjer som jobber med fysisk aktivitet, folkehelse, arkitektur og nærmiljøutvikling. Disse aktørene er viktige ressurser i våre samarbeidsprosjekter og arrangementer, og i Tvergas arbeid med anleggsutvikling og innovasjon på feltet.

Tvergas viktigste samarbeidspartnere:

- Fylkeskommuner og kommuner
- Nasjonale frivillige organisasjoner
- Politiske partier, departementer og direktorater
- Leverandører og konsulenter innen nærmiljø- og byutvikling

Prioriterte samarbeidsaktører i 2023

Fylkeskommuner

Som regional utviklingsaktør er fylkeskommunene viktige samarbeidspartnere for Tverga. I 2023 prioriterte vi følgende samarbeidsprosjekter:

- Samarbeid med Agder fylkeskommune om kurs for kommuneansatte i 2024
- Nyskapende aktivitetsanlegg i Vestland fylkeskommune
- Deltakelse på tre fylkessamlinger for kommuner. Vi prioriterte fysisk deltakelse på samlinger i to av de fire prioriterte fylkene (se tabell 8).

"Siden Tverga ble etablert i 2018 har vi hatt et godt og lærerikt samarbeid med Tverga. Tverga har bidratt tungt med ny kunnskap og viten om å bygge mer bærekraftige anlegg, både for organisert og egenorganisert aktivitet. "

-Sitat fra Stein Cato Røsnæs, fagkoordinator idrett, Østfold fylkeskommune

Tabell 8. Oversikt over Tvergas deltakelse på fylkessamlinger i 2023

Fylke	Sted	Dato	Format	Bidrag fra Tverga
Troms og Finnmark	Alta	30. - 31.08.2023	Todagers samling for spillemiddel-kontakter i kommunene	Tverga var deltaker på samlingen
Agder	Kristiansand	26.-27.10.2023	Innspillskonferanse for ny regional plan for idrett og fysisk aktivitet i Agder	Foredrag: "Hvordan skape mer aktivitet gjennom tilrettelegging for egenorganisert fysisk aktivitet"
Viken	Lørenskog	20.09.2023	Samling for spillemiddel-kontakter i kommunene	Foredrag med fokus på prosessarbeid og skolegård

Nasjonalt nettverk for bedre uteområder i skoler og barnehager

Nasjonalt nettverk for bedre uteområder i skoler og barnehager ble etablert i 2020 i kjølvannet av NMBUS rapport Uteområder i barnehager og skoler: Hvordan sikre kvalitet i utformingen. Bakgrunnen for etablering av nettverket var behovet for å utveksle kunnskap og inspirasjon på tvers av aktører, og å løfte tematikken politisk gjennom å samarbeide om blant annet høringsinnspill. I 2023 telte nettverket 16 aktører. I 2024 vil Tverga jobbe for å videreutvikle og utvide nettverket.

I 2023 hadde Tverga hovedansvar for gjennomføring av to nettverkssamlinger:

Stavanger kommune, 8. juni 2023

- Befaring ved uteområder i skoler og barnehager v/Stavanger kommune
- Antall deltakere (fra nettverket og fra Stavanger kommune): 22 personer

Voldsløkka ungdomsskole, Oslo 7. desember 2023

- Faglige innlegg knyttet til blant annet natur i skolegården, Helsedirektoratets veileder for miljørettet helsevern og medvirkning
- Befaring Voldsløkka skolegård
- Antall deltakere: 16 personer

International Association for Sports and Leisure Facilities (IAKS) Nordic

Tverga er medlem av et internasjonalt nettverk for idretts- og aktivitetsanlegg, og er representert i det nordiske styret ved daglig leder. Tverga ønsker å bidra i utviklingen av det nordiske nettverket på tvers av sektorer og sikre økt rekruttering av medlemmer og tilgang til mer kunnskap og kompetanse.

I 2023 har vi i dette nettverket:

- Gjennomført [livestream webinar](#) i samarbeid med IAKS Nordic om skolegård med cirka 300 deltakere, hvorav to tredjedeler av publikum var fra Norge.
- Holdt [foredrag på den internasjonale kongressen i Köln](#) om jenter med flerkulturell bakgrunn
- Bidratt i utviklingen av IAKS Nordics aktivitetskalender og medlemsrekruttering
- Deltatt på studietur og anleggsbefaringer i Finland

Foto: [IAKS Cologne](#). Lisa Mari Watson holder foredrag på den internasjonale kongressen i Köln.

6. STYRING OG ORGANISASJONSARBEID

Tverga er registrert som en forening der årsmøtet er den høyeste myndighet. Foreningen ledes av styret med seks styremedlemmer. Administrasjonen ledes av daglig leder. Foreningen har også et arbeidsutvalg bestående av styreleder, nestleder og daglig leder.

6.1 ADMINISTRASJONEN

Tvergas administrasjon holder til i Øvre Slottsgate 3 på Sentralen i Oslo. Den består av ansatte med bakgrunn og kompetanse fra idrett, folkehelse, offentlig sektor, stedsutvikling og kommunikasjon- og markedsføring. I 2023 ble teamet utvidet med en heltidsstilling i kommunikasjonsavdelingen. I utgangen av 2023 besto administrasjonen av syv kvinner og en mann.

Ifølge resultater fra medarbeiderundersøkelsen og vernerunden trives ansatte veldig godt i Tverga. I tillegg til høy trivsel ble det målt høy grad av tillit, tilhørighet, kompetanseutvikling, ærlighet og respekt i arbeidsmiljøet. Legemeldt langtidsfravær i Tverga for 2023 var 15,1 prosent (mot syv prosent i 2022). Det er igangsatt en rekke forebyggende tiltak for å minske fraværet og følge opp ansatte som er langtidssykemeldte.

Øverst fra venstre: Vegard Sines Petersen, Hilde Børufsen, Susanne Thybell, Marte Marstrand, Hege Uglebakken, Ragnild Lorentzen, Lisa Mari Watson og Jartrud Marie Åsvold.

Tabell 8: Stillinger i Tverga

Stillinger 2022	Ansvar og oppgaver
Daglig leder (100%)	Organisasjonsarbeid og -utvikling, økonomi, person- alansvar, politikk og kommunikasjon
Seniorrådgiver (100%)	Rådgivning og arbeid med kommuner og fylkes- kommuner. Utvikling av anleggsprosjekter, kurs og veiledere
Seniorrådgiver (100%)	Rådgivning og organisasjonsutvikling. Nettverks- prosjekter og arrangementer
Kommunikasjonsansvarlig (100%)	Kommunikasjon og markedsføring
Prosjektleder kunnskapsarbeid (100%)	Videreutvikling av kunnskapsarbeid og bidrar også som rådgiver for målgrupper
Prosjektleder (100%)	Prosjektutvikling, videreutvikling av digitale verk- tøy, rådgivning
Samfunnskontakt og politisk rådgiver	Politiske påvirkningsarbeid, og oppfølging av eksis- terende og potensielle samarbeidspartnere. Me- diearbeid.
Stillinger i tillegg f.o.m. våren 2023	Ansvar og oppgaver
Digital markedsfører (100%)	Design og utforming av innhold i sosiale medier, ny- hetsbrev og på web, målgruppesegmentering, SEO og analysearbeid

6.2 STYRET

Tvergas styre består av tre representanter fra Ungdom og Fritid og tre representanter fra Oslo Skateboardforening, hvorav fire menn og to kvinner. Medlemsorganisasjonene i styret får utbetalt et årlig honorar på kr 125.000 som dekker en bredere innsats enn kun styrearbeidet. Hvordan honoraret fordeles eller anvendes innenfor de respektive medlemsorganisasjonene er opp til dem selv å bestemme.

[Tvergas vedtekter, årsmøte- og styreprotokoller for 2023](#) finnes tilgjengelig på våre hjemmesider. Styret gjennomførte seks møter i 2023. Styrets medlemmer har også deltatt på en rekke andre møter, befaringer og presentasjoner. Det ble holdt ordinært årsmøte 20.april.

6.3 ØKONOMI

Tverga finansieres hovedsakelig gjennom driftstilskudd fra Kulturdepartementet. I 2023 ble Tverga tildelt totalt kr 9,5 millioner fra spillemidlene til idrettsformål. Andre inntekter for 2023 utgjorde kr 2, 7 millioner (hvorav ca 2 millioner er refusjon av ubenyttet tilskudd fra et kommuneprosjekt i En morsom omvei). Lønnskostnader for 2023 utgjorde totalt cirka kr 5,5 millioner og driftskostnader cirka kr 6,5 millioner. Etter finansinntekter viste regnskapet et positivt resultat på kr 400 000. Regnskapet føres av Christiania regnskapskontor og revideres av Christiania Revisjon. Vi viser til vedlagt årsregnskap.

